

**Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid
Afdeling « Sociale Zekerheid »**

SCSZ/09/049

ADVIES NR 09/10 VAN 2 JUNI 2009 MET BETREKKING TOT DE MEDEWERKING VAN DE RIJKSDIENST VOOR SOCIALE ZEKERHEID, DE RIJKSDIENST VOOR SOCIALE ZEKERHEID VAN DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN, HET RIJKSINSTITUUT VOOR DE SOCIALE VERZEKERINGEN DER ZELFSTANDIGEN EN DE KRUISPUNTBANK VAN DE SOCIALE ZEKERHEID AAN DE UITBOUW VAN EEN VLAAMSE WERKBAARHEIDSMONITOR DOOR DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Gelet op de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, inzonderheid op artikel 5;

Gelet op de aanvraag van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen van 30 april 2009;

Gelet op het auditoraatsrapport van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid van 6 mei 2009;

Gelet op het verslag van de heer Yves Roger.

1. ONDERWERP VAN DE AANVRAAG

1.1. Tijdens zijn vergadering van 17 juni 2003 verleende het Toezichtscomité bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid een gunstig advies (advies nr. 03/04) met betrekking tot, enerzijds, de medewerking van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan een schriftelijke bevraging van twintigduizend loontrekkende werknemers van het Vlaamse Gewest en, anderzijds, de mededeling door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen van bepaalde anonieme gegevens, zowel betreffende de volledige bevolking van de loontrekkende werknemers van

het Vlaamse Gewest als betreffende de betrokken steekproef van loontrekkende werknemers van het Vlaamse Gewest.

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen werd aldus in staat gesteld om een Vlaamse werkbaarheidsmonitor uit te bouwen, een meetsysteem voor de kwaliteit van de arbeid aan de hand waarvan de beleidsengagementen van de Vlaamse Regering en de sociale partners kunnen worden opgevolgd.

- 1.2. Vervolgens verleende het sectoraal comité tijdens zijn vergadering van 17 oktober 2006 een gunstig advies (advies nr. 06/17) met betrekking tot de verderzetting van het project en meer bepaald de medewerking van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten en het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen.

Overeenkomstig dit advies werd een steekproef van loontrekkende werknemers getrokken uit de persoonsgegevensbanken van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten en werd een steekproef van zelfstandigen in hoofdberoep getrokken uit de persoonsgegevensbanken van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen. Deze steekproeven werden uiteindelijk herleid tot respectievelijk een steekproef van twintigduizend loontrekkende werknemers van het Vlaamse Gewest en zesduizend zelfstandigen in hoofdberoep van het Vlaamse Gewest.

Vervolgens heeft de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan de betrokkenen op twee verschillende tijdstippen enerzijds een introductiebrief met een vragenlijst als bijlage en anderzijds een herinneringskaartje bezorgd. Op elke vragenlijst was een unieke identificatiecode opgenomen, die enkel door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid kon worden herleid tot de betrokken steekproefpersoon, aan de hand van een concordantietabel met enerzijds de unieke identificatiecodes en anderzijds de respectieve identificatienummers van de sociale zekerheid. De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen heeft toen aan de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid een lijst overgemaakt van de unieke identificatiecodes van de ingevulde vragenlijsten die hij reeds ontvangen had, waarna de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan de hand van voormelde concordantietabel is nagegaan welke steekproefpersonen vooralsnog niet geantwoord hadden en hen een herinneringsbrief met een vragenlijst als bijlage heeft bezorgd.

Ten slotte heeft de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid ook, aan de hand van persoonsgegevens afkomstig van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten en het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, een aantal anonieme gegevens aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen meegedeeld, zowel betreffende de volledige bevolking van de loontrekkende werknemers van het Vlaamse Gewest en de zelfstandigen in hoofdberoep van het Vlaamse Gewest als betreffende de hogervermelde steekproeven.

- 1.3. De Stichting Innovatie en Arbeid van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen wenst de uitbouw van de Vlaamse werkbaarheidsmonitor nu verder te zetten en een meting te organiseren voor het jaar 2010, na de metingen in 2004 (overeenkomstig advies nr. 03/04 van 17 juni 2003) en in 2007 (overeenkomstig advies nr. 06/17 van 17 oktober 2006).
- 1.4. Aldus zou opnieuw een steekproef worden getrokken van twintigduizend loontrekkende werknemers van het Vlaamse Gewest (aan de hand van de DIMONA-persoonsgegevensbank van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid en de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten, toestand op 31 december 2009) en zesduizend zelfstandigen in hoofdberoep van het Vlaamse Gewest (aan de hand van de persoonsgegevensbank van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, toestand op 31 december 2009).

De betrokkenen zouden door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid worden uitgenodigd om op vrijwillige basis een vragenlijst in te vullen. Zij die dat wensen, zouden de ingevulde vragenlijst naamloos naar de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen kunnen sturen. Tevens zouden aan elke betrokkene die niet op de eerste oproep gereageerd heeft een herinneringskaartje en een herinneringsbrief worden gestuurd. Daartoe zou dezelfde werkwijze als de vorige jaren worden gehanteerd (zie 1.2.).

De vragenlijst voor de meting van 2010 zou identiek zijn aan deze van 2007.

- 1.5. Daarnaast vraagt de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen om de mededeling van enige anonieme gegevens zowel betreffende de volledige bevolking van de loontrekkende werknemers van het Vlaamse Gewest en de zelfstandigen in hoofdberoep van het Vlaamse Gewest als betreffende de hogervermelde steekproeven.

De mededeling aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen zou meer bepaald betrekking hebben op tabellen waarin voormelde groepen van personen worden ingedeeld in functie van welbepaalde criteria – de activiteitssector, de leeftijdsklasse en het geslacht – en per combinatie van criteria wordt aangeduid hoeveel eenheden aan deze combinatie van criteria voldoen.

Deze anonieme gegevens dienen de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen in staat te stellen om de representativiteit van de aan de hand van de vragenlijsten verzamelde inlichtingen te bewaken.

2. BEHANDELING VAN DE AANVRAAG

- 2.1. Krachtens artikel 5, § 1, van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* verzamelt de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid sociale gegevens bij de instellingen van sociale zekerheid, slaat ze op, voegt ze samen en deelt ze, na advies van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid, mee aan personen die ze nodig hebben voor het verrichten van onderzoeken die nuttig zijn voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale zekerheid.

Krachtens artikel 5, § 2, van dezelfde wet gebruikt de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid de bij de instellingen van sociale zekerheid verzamelde sociale gegevens voor het bepalen van de doelgroep van onderzoeken die worden verricht aan de hand van een bevraging van de betrokkenen. Deze bevraging geschiedt in principe door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid zelf, zonder dat persoonsgegevens aan de onderzoekers worden meegedeeld, en na advies van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid.

- 2.2.** De Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid zal aan de betrokkenen een introductiebrief sturen, waarin zij op de hoogte worden gebracht van het onderzoek en worden uitgenodigd om hun medewerking te verlenen door het invullen van een bijgevoegde vragenlijst.

In de brief in kwestie dient uitdrukkelijk te worden vermeld dat deelname aan het onderzoek vrijwillig is, dat niet noodzakelijk elke vraag beantwoord dient te worden en dat de onderzoekers de identiteit van de steekproefpersonen niet te weten zullen komen. Deze boodschap zal worden herhaald in het herinneringskaartje en de herinneringsbrief. De herinneringsbrief zal enkel worden overgemaakt aan de steekproefpersonen die nog niet geantwoord hebben. Daartoe zal de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid gebruik maken van een concordantietabel met enerzijds de unieke identificatiecodes en anderzijds de respectieve identificatienummers van de sociale zekerheid. Deze concordantietabel zal echter worden vernietigd nadat de herinneringsbrieven zijn verstuurd. Vanaf dat ogenblik kan niemand nog het verband leggen tussen de ingevulde vragenlijsten en de betrokken steekproefpersonen.

- 2.3.** Het sectoraal comité wijst er op dat de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen bij het uitvoeren van het onderzoek dient in te staan voor het naleven van de bepalingen van de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens*, haar uitvoeringsbesluit van 13 februari 2001 en elke andere wettelijke en reglementaire bepaling strekkende tot de vrijwaring van de integriteit van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen.
- 2.4.** De aanvraag beoogt wettige doeleinden, met name het uitbouwen van een Vlaamse werkbaarheidsmonitor, een meetsysteem met indicatoren inzake kwaliteit van de arbeid, hetgeen nuttig lijkt voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale zekerheid.
- 2.5.** De in de vragenlijst opgenomen vragen lijken niet van die aard dat de antwoorden erop een heridentificatie van de betrokkenen waarschijnlijk maken.

Inzake persoonskenmerken wordt immers enkel geïnformeerd naar het geslacht, het geboortjaar, het opleidingsniveau en de samenstelling van het huishouden. De overige vragen peilen naar het eigenlijke thema van het onderzoek, met name welzijn en stress op het werk.

De Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen informeert weliswaar uitdrukkelijk naar het geboortjaar van de betrokkenen, teneinde achteraf beleidsrelevante indelingen mogelijk te maken, maar dat lijkt geen problemen te stellen.

De initiële vragenlijst bevat een identificatiecode, die het mogelijk zou kunnen maken de antwoorden te herleiden tot de betrokken loontrekkende werknemer dan wel zelfstandige in hoofdberoep, maar enkel de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid is in het bezit van de concordantietabel, die overigens na de verzending van de herinneringsbrieven zal worden vernietigd.

De vragenlijst die met de herinneringsbrief wordt overgemaakt, zou tevens een unieke identificatiecode bevatten, maar in tegenstelling tot de initiële vragenlijst zou deze unieke identificatiecode enkel voor puur administratieve doeleinden worden aangewend. Er wordt geen concordantietabel dienaangaande bijgehouden door de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

De antwoorden die de onderzoekers ontvangen zijn, gelet op het voorgaande, anonieme gegevens.

- 2.6.** De mee te delen anonieme gegevens (zie 1.5.) dienen de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen in staat te stellen om de representativiteit van de aan de hand van de hogervermelde vragenlijsten verzamelde inlichtingen te bewaken. Hun mededeling lijkt aldus nuttig voor de kennis, de conceptie en het beheer van de sociale zekerheid.

Het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid stelt evenwel voor om met het oog op het vrijwaren van het anoniem karakter van de gegevens, dat wil zeggen het waarborgen dat zij door de bestemming niet kunnen herleid worden tot persoonsgegevens, een bijkomende maatregel te nemen: indien een bepaalde combinatie van criteria slechts drie of minder eenheden oplevert die aan de combinatie in kwestie voldoet, mag niet het exacte aantal worden vermeld maar dient het exacte aantal te worden vervangen door de vermelding “*1 tot 3*”.

Om deze redenen, verleent

de afdeling sociale zekerheid van het sectoraal comité van de sociale zekerheid en van de gezondheid

een gunstig advies voor enerzijds de hogervermelde medewerking van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan de schriftelijke bevraging en anderzijds de hogervermelde mededeling van anonieme gegevens aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen.

Yves ROGER
Voorzitter

De zetel van het Sectoraal Comité van de Sociale Zekerheid en van de Gezondheid is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op volgend adres : Sint-Pieterssteenweg 375 – 1040 Brussel (tel. 32-2-741 83 11)